

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemnes
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13059	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Ten opzichte van vorig jaar heeft u een kwaliteitsslag gemaakt in de beleidscyclus voor VTH door een uitgebreide beleidsevaluatie uit te voeren voordat u op 20 december 2022 de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 heeft vastgesteld. Ook heeft u op 20 december 2022 een jaarverslag over 2022 en een uitvoeringsprogramma voor 2023 vastgesteld waarmee u heeft voldaan aan de wettelijke eis om een uitvoeringsprogramma vóór het komende jaar vast te stellen. Daarom luidt ons oordeel voor het vakgebied VTH over 2022-2023 'voldoet'. U heeft echter nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Verder zijn er nieuwe verbeterpunten toegevoegd ten aanzien van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma/jaarverslag. De verbeterpunten treft u aan in de bijlage. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en

Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet' beoordeeld. Dit betekent dat u de vorige beoordelingsronde grotendeels voldeed aan de wettelijke eisen. Aangezien uw nieuwe beleid nog niet eerder beoordeeld is, hebben wij de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 6 november 2023 een gesprek gevoerd met de strategisch beleidsadviseur V&H / regievoerder omgevingsdiensten, een vergunningverlener en een projectleider ruimtelijke ontwikkelingen van de BEL Combinatie. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8-cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft op 20 december 2022 de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 en het jaarverslag 2022 / uitvoeringsprogramma 2023 vastgesteld. Onze algemene indruk is dat deze stukken met de nodige aandacht en zorgvuldigheid zijn opgesteld. Positieve punten zijn bijvoorbeeld dat een uitvoerige periodieke beleidsevaluatie van het voorgaande beleid is uitgevoerd en dat prioriteiten zijn gesteld op basis van een probleem- en risicoanalyse.

Wij constateren echter dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Zo constateren wij dat aan de hand van de risicoanalyse en prioritering geen concrete of meetbare uitvoerings- en handhavingsdoelen zijn geformuleerd ter beheersing van de geïdentificeerde en geprioriteerde risico's en het waarborgen van veiligheid, gezondheid en de naleving van wet- en regelgeving ten aanzien van activiteiten in de fysieke leefomgeving. De doelen die in de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 zijn geformuleerd zijn vooral interne kwaliteits- en procesdoelen. Het nastreven van dergelijke doelen kan een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken maar houden niet direct verband met de uitgevoerde risicoanalyse en daaruit voortvloeiende prioriteiten met betrekking tot omgevingsaspecten.

Het niet hebben van uitvoerings- en handhavingsdoelen op basis van de risicoanalyse en prioriteiten maakt het onmogelijk om inzichtelijk te krijgen welke financiële en personele middelen benodigd zijn voor het bereiken van doelen die specifiek gericht zijn op het verminderen of beheersen van de geïdentificeerde en geprioriteerde risico's.

Ten slotte wordt in het uitvoeringsprogramma en jaarverslag onvoldoende ingegaan op de vraag in hoeverre de uitgevoerde en nog uit te voeren activiteiten hebben bijgedragen of zullen bijdragen aan de in het beleid gestelde risico's, prioriteiten en doelen.

Een overzicht van de verbeterpunten treft u aan in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 25 januari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa (aantal medewerkers) en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. De kwaliteitscriteria zijn in Eemnes van toepassing op de basis- en plustaken die de RUD uitvoert en (gelet op de toelichting op uw verordening) de VTH-taken die de eigen organisatie uitvoert, tenzij uw college (in bijvoorbeeld het jaarlijks VTH jaarverslag/ uitvoeringsprogramma), expliciet anders heeft bepaald. We hebben geen document aangetroffen waarin uw college taken gemotiveerd uitsluit.

In het BEL uitvoeringsprogramma VTH 2023 staat, net als in het uitvoeringsprogramma van vorig jaar, dat de clusters vergunningen en handhaving zijn geanalyseerd op kennis, werkervaring en frequentie van taken onder de werknemers en dat op grond van deze (interne) analyse wordt voldaan aan de eisen met betrekking tot de kritieke massa uitgedrukt in aantal fte's. Niet duidelijk is of ook op het gebied van kennis, werkervaring en frequentie wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Ook is niet inzichtelijk op welke wijze de analyse is uitgevoerd en wat de uitkomsten zijn per deskundigheidsgebied.

Verder heeft u niet geëvalueerd in hoeverre de RUD aan de kwaliteitscriteria voldoet. U schrijft in de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 dat de omgevingsdienst jaarlijks zelfstandig een evaluatie van de kwaliteitscriteria uitvoert. Wij wijzen u erop dat de RUD sinds 2019 aangeeft voor de specialistische deskundigheidsgebieden deels niet meer aan de kwaliteitscriteria te voldoen als gevolg van vertrekkende medewerkers. De RUD geeft aan dat dit de komende jaren des te meer een aandachtspunt wordt nu een aantal medewerkers hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en opvolging geborgd moet worden. Sinds 2019 heeft er geen evaluatie meer plaatsgevonden.

In de beoordelingsbrief over 2021-2022 hebben wij ook al als verbeterpunt benoemd om de evaluatie uit te voeren en de gemeenteraad hierover te informeren. U heeft dit verbeterpunt niet uitgevoerd en wij verzoeken u daarom dringend dit alsnog te doen en hierover met een heldere onderbouwing te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de RUD Utrecht voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen. Temeer nu u vorig jaar aangaf dat een aantal BEL-medewerkers de komende jaren hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en u in de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 aangeeft dat het in toenemende mate moeilijker wordt om gekwalificeerd personeel aan de organisatie binden. U geeft aan dat dit zorgt voor toenemende werkdruk en grote spanning oplevert om binnen de wettelijke termijn en met voldoende kwaliteit de U&H-taken te kunnen uitvoeren.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Ook kijken wij ook of u de verbeterpunten heeft uitgevoerd. Nu de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 januari 2024 in werking treden, valt in 2024 elke gemeente onder het reguliere toezichtregime. Dat betekent dat de toezichtinformatie inhoudelijk wordt beoordeeld.

Tot slot

Hiermee is deze beoordelingsronde afgerond. We verzoeken u de in de bijlage opgenomen verbeterpunten uit te voeren en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Zorg dat in de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma wordt aangegeven welke activiteiten zijn uitgevoerd en in hoeverre doelstellingen zijn behaald op het gebied van RO en Bouw.

Strategisch beleid

2. Formuleer in de BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026 concrete en meetbare doelen op basis van de risicoanalyse en prioriteiten en laat deze doelen terugkomen in de uitvoeringsprogramma's, jaarverslagen en toekomstige periodieke beleidsevaluaties.
3. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dát er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*

Operationeel beleid

4. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: De beschikbare capaciteit is voldoende geborgd in de begroting. Echter, het alleen opnemen van de beschikbare capaciteit is onvoldoende. Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*
5. Maak voor de eigen taakuitvoering ('thuisstaken') inzichtelijk welke hersteltermijnen gehanteerd worden bij veelvoorkomende- of standaardovertredingen en wat de zwaarte van de sancties is bij die overtredingen.

Programma en organisatie

6. Geef in het uitvoeringsprogramma voor RO en Bouw (thuisstaken) en Milieu (RUD) explicieter aan welke activiteiten u komend jaar uitvoert en geef bij de voorgenomen activiteiten aan in hoeverre de activiteiten bijdragen aan de in het beleid opgenomen doelen en prioriteiten (of motiveer waarom ze niet zijn opgenomen); zie ook verbeterpunt 3.
7. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving.

Voorbereiding, Uitvoering en Monitoring.

8. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
9. Evalueer jaarlijks in hoeverre uw gemeentelijke organisatie én de RUD voldoet aan de kwaliteitscriteria (hoeveelheid fte's, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) en rapporteer hierover aan de gemeenteraad.